

Başvuru Numarası : 2024/1877
Toplantı Tarihi/Sayısı : 06.11.2024/52
Karar Numarası : 2024/1195
Başvuran : B.A.
Başvuran Vekili : -
Adres : Sincan T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu
Muhatap Kurum/Kişi : -
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, Ceza İnfaz Kurumu İdare ve Gözlem Kurulunun "Terör Örgütünden Ayrılması Konusunda Samimiyetinin Tasdiki" ne dair olumlu karar vermemesi nedeniyle başvuranın denetimli serbestlik hükümlerinden faydalanamadığı iddiasıyla gereğinin yapılması talebine ilişkindir.

II. İDDİA VE TALEP

2. Başvuran, Sincan T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunduğunu; silahlı terör örgütüne üye olma suçundan 6 yıl 3 ay hapis cezasıyla cezalandırıldığını ve 3 yıldan uzun bir süredir hükümlü olarak tutulduğunu; açığa ayrılma ve denetimli serbestlikten yararlanma hakkının olmasına, silahlı terör örgütünden ayrıldığını yazılı olarak beyan etmesine, disiplin cezası almamış iyi halli bir mahpus olmasına rağmen tutulduğu Ceza İnfaz Kurumu İdare ve Gözlem Kurulunun gerçeği yansıtmayan ve somut olmayan gerekçelerle "Terör Örgütünden Ayrılması Konusunda Samimiyetinin Tasdiki"ne dair olumlu karar vermemesinden dolayı denetimli serbestlik hükümlerinden yararlanamadığını; bu durumun şahsının cezasının infaz ettirilmesinin ötesine geçerek ailesini de olumsuz bir şekilde etkilediğini; kendisi ile aynı suçtan ceza verilen başka ceza infaz kurumlarında tutulan mahpusların müddetnamelerindeki denetimli serbestlik tarihi gözetilerek bu haktan faydalanmalarının sağlandığını iddia etmekte, denetimli serbestlik hakkından faydalanması için gereğinin yapılmasını talep etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Yargı yetkisi" başlıklı 9'uncu maddesi şöyledir:

"Yargı yetkisi, Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılır."

4. Anayasa'nın "Mahkemelerin bağımsızlığı" başlıklı 138'inci maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Hakimler görevlerinde bağımsızdırlar; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanı kanaatlerine göre hüküm verirler. Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hakimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez; tavsiye ve telkinde bulunamaz. (...)"

5. 20/4/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "*Amaç ve kapsam*" başlıklı 1'inci maddesi şöyledir:

"(1) Bu Kanunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek ve bu konuda ulusal önleme mekanizması görevini yerine getirmek üzere Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun kurulması, teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin esasların düzenlenmesidir."

6. 6701 sayılı Kanun'un "*Kurumun görevleri*" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının ilgili bentleri şöyledir:

"(1) Kurumun görevleri şunlardır: ... f) İnsan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek. g) Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek... i) Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek. ..."

7. 6701 sayılı Kanun'un "*Başvurular*" başlıklı 17'nci maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

" (...)

(4) Yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler, Hâkimler ve Savcılar Kurulu kararları ile Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemler başvurunun konusu olamaz.

(...)

(9) İşleme konulamayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir."

8. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "*Başvuru konusu teşkil etmeyecek işlem ve kararlar*" başlıklı 40'inci maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"(1) Yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler, Hâkimler ve Savcılar Kurulu kararları ile Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemler başvurunun konusu olamaz."

9. Mezkûr Yönetmelik'in "*Ön incelemenin yapılması*" başlıklı 48'inci maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, ... yönlerinden incelenir. (...)"

10. Mezkûr Yönetmelik'in "*Gerekçeli kabul edilmezlik kararı*" başlıklı 67'nci maddesi şöyledir:

"(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinin kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.

(2) Ön inceleme aşamasında incelenabilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48'inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir."

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

11. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının

korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

12. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde, insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

13. Başvuru, Ceza İnfaz Kurumu İdare ve Gözlem Kurulunun "Terör Örgütünden Ayrılması Konusunda Samimiyetinin Tasdiki" ne dair olumlu karar vermemesi nedeniyle başvuranın denetimli serbestlik hükümlerinden faydalanamadığı iddiasıyla gereğinin yapılması talebine ilişkindir.

14. Başvuru dilekçesi ve eklerinin incelenmesinde; Sincan T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğünün 6/9/2024 tarihli yazısında, başvuranın, Şırnak 1. Ağır Ceza Mahkemesinin 2017/.... E. ve 2017/.... K. sayılı Karar'ı ile silahlı terör örgütüne üye olma suçundan 6 yıl 3 ay hapis cezası almış olduğu; Ankara Cumhuriyet Başsavcılığının 2021/..... sayılı müddetnamesinde, hak ederek tahliye tarihinin 17/3/2027; şartlı tahliye tarihinin ise 24/8/2025 olduğu bilgisinin yer aldığı; başvuranın 15/9/2021 tarihinde Sincan T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna geldiği, aile ve avukat görüşmelerinin vukuatsız geçtiği; başvuran ile görüşmeye gelen şahısların terör örgütüyle herhangi bir ilişkilerinin bulunup bulunmadığının bilinmediği; 1 yıl içerisinde ailesi ile yazıştığı, mektup içeriklerinde terör örgütü lehine yazışmaların bulunmadığı, sistem kayıtlarında ailesi haricinde para girişinin olmadığı tespit edildiği; Eğitim ve Öğretim Servisi, Psiko-Sosyal Servis, Güvenlik ve Gözetim Servisi ve Yönetim Servisi tarafından verilen bilgiler çerçevesinde yapılan değerlendirmeler sonucunda ise başvuranın örgütle olan ilişkisi hakkında bir fikir elde edilemediği; bununla birlikte Yargıtay 1. Ceza Dairesinin örgütten ayrılma ile ilgili 30/6/2021 tarihli ve 2021/..... E. 2021/..... K. sayılı ilamı çerçevesinde hükümlünün terör örgütünden ayrılması yönündeki samimiyetinin tasdikinde İdarenin gözlem ve görüşlerinin belirleyici olduğu göz önüne alındığında İdare tarafından yapılan gözlem, görüşme ve araştırmalarda başvuranın terör örgütünden ayrıldığı konusunda samimi olduğuna dair bir düşünce ve kanaat oluşmadığı ve 13/11/2024 tarihine kadar gözlemlenmesine müteakip tekrar değerlendirilmesine karar verildiği bilgisi verilmiştir.

15. 16/5/2001 tarihli ve 4675 sayılı İnfaz Hakimliği Kanunu'nun "*İnfaz hâkimliklerinin görevleri*" başlıklı 4'üncü maddesinde hükümlülerin cezalarının infazı, müşahedeye tâbi tutulmaları, açık cezaevlerine ayrılmaları, izin, sevk, nakil ve tahliyeleri; tutukluların sevk ve tahliyeleri gibi işlem veya faaliyetlere ilişkin şikâyetleri incelemek ve karara bağlamak infaz hakimliklerinin görevleri arasında sayılmıştır.

16. 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un "*Denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazı*" başlıklı 105/A maddesinde hükümlülerin dış dünyaya uyumlarını sağlamak, aileleriyle bağlarını sürdürmelerini ve güçlendirmelerini temin etmek amacıyla, açık ceza infaz kurumunda veya çocuk eğitim evinde bulunan ve koşullu salıverilmesine 1 yıl veya daha az süre kalan iyi hâlli hükümlülerin talebi hâlinde cezalarının koşullu salıverilme tarihine kadar olan kısmının denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle infazına karar verilebileceği hüküm altına alınmıştır.

17. Anayasa'nın 9'uncu ve 138'inci maddelerinde; yargı yetkisinin münhasıran mahkemelerin uhdesinde olduğu ve bu yetkinin kullanılmasıyla ilgili hiçbir organ, makam, merci veya kişinin mahkemelere ve hakimlere emir ve talimat veremeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı hükme bağlanmıştır.

18. 6701 sayılı Kanun'un 17'nci maddesi ile Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 40'inci maddesinde yargı yetkisinin kullanılmasına

ilişkin işlemlerin başvuru konusu olamayacağı düzenlenmiştir.

19. Başvuranın talebi yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ile birlikte değerlendirildiğinde; başvuranın talebinin yargı yetkisi kapsamına giren iş ve işlemlerden olduğu, yargılama yapma görevinin münhasıran mahkemelere ait olduğu, başvuranın söz konusu talebiyle ilgili 4675 sayılı Kanun'un ilgili maddeleri uyarınca infaz hakimliğine başvuru yapabileceği, 6701 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinin dördüncü fıkrası ve Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 40'inci maddesi gereği başvuru konusu teşkil etmeyecek işlemler arasında yer alan başvurunun inceleme şartlarını taşımadığı ve bu sebeple kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

6/11/2024 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Üye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Üye

e-imzalıdır

Ünal SADE
Üye

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Üye